

ปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้วยระบบสารสนเทศ
ด้านการเงินและบัญชีในความร่วมมือ 5 สถาบัน
**Factors Influencing Work Effectiveness Enhancement through Financial
and Accounting Information System: Cases of 5 Institution**

มนีรัตน์ ข่ายพิลาป (Maneerat Khaipilap)¹

เนตรดาว ชัยเขต (Netdao Chaiyakhet)²

¹นิสิตหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา

Student Master of Accountancy at Faculty of Management and Tourism,

Burapha University

²อาจารย์ ดร., ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

Dr., Thesis Advisor

E-mail: tudtu220@gmail.com

Received: 26 June 2018

Revised: 13 August 2018

Accepted: 1 October 2018

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้วยระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี ในความร่วมมือ 5 สถาบัน ด้วยวิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างคือ บุคลากรที่อยู่ในตำแหน่งนักวิชาการเงินและบัญชี นักวิชาการพัสดุ ของ 5 สถาบัน จำนวน 409 คน การสุ่มตัวอย่างของ Hair, Black, Babin & Anderson (2010) โดยปัจจัยที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากหน่วยงาน ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน ปัจจัยด้านนโยบายและกฎหมาย และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้วยระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน Bartlett's Test of Sphericity และตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ผลการศึกษาพบว่า ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงในเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้วยระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี คือ ปัจจัยด้านนโยบายและกฎระเบียบ โดยมีค่าน้ำหนักเท่ากับ .709 และปัจจัยด้านการควบคุมภายใน มีค่าน้ำหนักเท่ากับ .590 ในขณะที่ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากหน่วยงาน มีอิทธิพลทางตรงในเชิงลบ มีค่าน้ำหนักเท่ากับ -.312 และเมื่อพิจารณาปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงในเชิงบวกต่อปัจจัยด้านการควบคุมภายใน คือ ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากหน่วยงาน มีค่าน้ำหนักมากที่สุดคือ .003 ในขณะที่ปัจจัยด้านนโยบายและกฎระเบียบมีอิทธิพลทางตรงในเชิงลบ ค่าน้ำหนักเท่ากับ -.1931

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ, ระบบสารสนเทศ, การเงินและบัญชี

Abstract

This research aimed to study on the factors influencing work efficiency enhancement through financial and accounting information system: the case of five institutions collaboration. The questionnaire was used to collect the data from 409 samples who were the financial and accounting analysts and supply analysts personnel from five institutes using the random sampling method of Hair, Black, Babin & Anderson (2010). The factors to study consisted of factor of supporting from the unit, factor of internal control, factor of laws and policy and factor of work efficiency from financial and accounting information system. The statistics used for data analysis were average, standard deviation, Pearson's Correlation Coefficient, Bartlett's Test of Sphericity and testing on the conformity of structural equation model that was developed with the empirical data

It was found from the results at the statistical significance level of 0.01; the factor with direct positive influence on the efficiency of operation by financial and accounting information system was the factor of law and policy with the weight value of .709 and the factor of internal control with the weight value of .590, while the factor of supporting from the unit had the direct negative influence with the weight value of -.312. If considering on the factor with the direct positive influence on the internal control, the factor of supporting from unit had the most of weight value at .003 while the factor of policy and rule of regulation had the direct negative influence with the weight value of -.1931.

Keywords: Efficiency, Information system, Finance and accounting

บทนำ

ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติในคราวประชุมเมื่อวันที่ 29 กันยายน 2541 เห็นชอบในหลักการ จัดสรรงบประมาณให้แก่มหาวิทยาลัยในกำกับรัฐบาลที่เปลี่ยนสถานะตามกฎหมายแล้ว ให้ได้รับการจัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไป และในหลักการที่ปรับเปลี่ยนไปเป็น มหาวิทยาลัย/สถาบันในกำกับรัฐบาลนั้น มีเป้าหมายให้มหาวิทยาลัย/สถาบันของรัฐ ต้องปรับปรุงคุณภาพการศึกษา และการเก็บค่าเล่าเรียนจะต้องสะท้อนต้นทุนการเรียน การสอนที่แท้จริงมากขึ้น ทบวงมหาวิทยาลัยหรือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ต้องควบคุมดูแลสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ได้รับหลักการและได้กำหนดหลักการจัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปอย่างเป็นทางการ โดยจะใช้ค่าใช้จ่ายต่อหน่วย (Unit cost) เป็นเกณฑ์ในการจัดสรรจึงให้หาค่าใช้จ่ายต่อหน่วยให้เป็นที่ยอมรับและสามารถนำไปจัดสรรใช้จริง ซึ่งข้อมูลดังกล่าวสามารถรายงานข้อมูลของระบบบัญชีต้นทุน ประกอบกับกระทรวงการคลัง ได้แจ้งให้มหาวิทยาลัย/สถาบันของรัฐ ที่เตรียมจะออกจากระบบราชการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับ ตามเงื่อนไขของรัฐบาล ปรับเปลี่ยนระบบบัญชีที่ใช้จากเกณฑ์เงินสด (Cash basis) เป็นระบบบัญชีที่มหาวิทยาลัยจะกำหนดให้เหมาะสมกับภารกิจและความต้องการ การใช้ข้อมูลเพื่อการ บริหารจัดการ โดยใช้ฐานข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนของกิจกรรม (Activity based costing) หรือภารกิจ ต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการประเมินประสิทธิภาพและการขอรับการสนับสนุนจากรัฐบาลได้อย่าง เหมาะสมและเป็นธรรม และการสร้างรายงานเพื่อการบริหารและการจัดการ ทบวงมหาวิทยาลัย หรือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) จึงได้ดำเนินการพัฒนาระบบงบประมาณ พัสดุ การเงินและบัญชีกองทุน โดยใช้เกณฑ์พึงรับ-พึงจ่าย ลักษณะ 3 มิติ ที่อิงฐานกิจกรรม (Activity based costing) ซึ่งสามารถรายงานค่าใช้จ่ายต่อหน่วยผลงานตามกิจกรรมและแสดงผลการ ดำเนินการได้ และเป็นไปตามหลักบัญชีสากล ที่มีความพร้อมนำต้นแบบระบบรายงานนี้ไปแทน ระบบบัญชีส่วนราชการปัจจุบัน (ชูลีพันธ์ วงศ์คำตัน, 2553)

จากมติดังกล่าวจึงได้ลงนามบันทึกข้อตกลง โครงการพัฒนาระบบงบประมาณ พัสดุ การเงินและบัญชีกองทุน โดยเกณฑ์พึงรับ-พึงจ่าย ลักษณะ 3 มิติ โดยความร่วมมือ 5 สถาบัน กับ ทบวงมหาวิทยาลัยหรือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2546 โดยมีความคิดเห็นร่วมกันในเรื่องของระบบงานที่จะต้องสอดคล้องกับลักษณะโครงสร้างการ บริหารของมหาวิทยาลัย การพัฒนาระบบงบประมาณ พัสดุ การเงินและบัญชีกองทุน โดยเกณฑ์ พึงรับ-พึงจ่าย ลักษณะ 3 มิติ เป็นการพัฒนาโปรแกรมมาเพื่อใช้งาน ซึ่งการดำเนินงานในลักษณะ 3

มิติ ประกอบไปด้วย 1. มิติแผนงาน คือ การทำงานของแต่ละหน่วยงานต้องมีแผนที่ชัดเจน และกำหนดไว้ก่อนภายในแผนงานอาจมีโครงการ ดังนั้นมิตินี้จึงมองที่ประสิทธิผลของแผนงานได้ และสามารถควบคุมให้เป็นไปตามแผนได้ 2. มิติหน่วยงาน คือ มีการแยกการทำงานของหน่วยงาน แต่ละหน่วยงานออกจากกันอย่างชัดเจน เพื่อสะท้อนให้เห็นการทำงานของแต่ละหน่วยงานว่าได้ดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณไปเท่าไร และงบประมาณคงเหลือเท่าไรเพื่อเป็นข้อมูลในการบริการเบิกจ่ายครั้งต่อไป 3. มิติกองทุน คือ เปรียบเทียบเสมือนกองทุนที่แยกออกเป็นกองๆ แต่ละกองมีกฎเกณฑ์การรับ – จ่าย อย่างชัดเจนแสดงถึงการใช้จ่ายเงินของหน่วยงานใด มีระบบงบประมาณ และวัตถุประสงค์ของกองทุนที่ชัดเจน (จงลักษณ์ สมร่าง, 2554) สามารถแสดงผลการดำเนินงานได้หลายมุมมอง และมีความชัดเจนในแต่ละมุมมอง โดยมิติแผนงานจะแสดงให้เห็นว่าในแต่ละแผนงานมีกิจกรรมอะไรบ้าง กิจกรรมดังกล่าวหน่วยงานใดเป็นผู้ปฏิบัติ และการดำเนินการของกิจกรรมนั้นใช้ทรัพยากรจากกองทุนใด จะเห็นได้ว่า ระบบดังกล่าวได้ถูกออกแบบให้สามารถช่วยในการปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และยังช่วยในการประมวลผลเพื่อรายงานการดำเนินการในแต่ละขั้นตอน ซึ่งนำไปใช้ในการตัดสินใจของผู้บริหารได้ด้วย กล่าวได้ว่าระบบเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

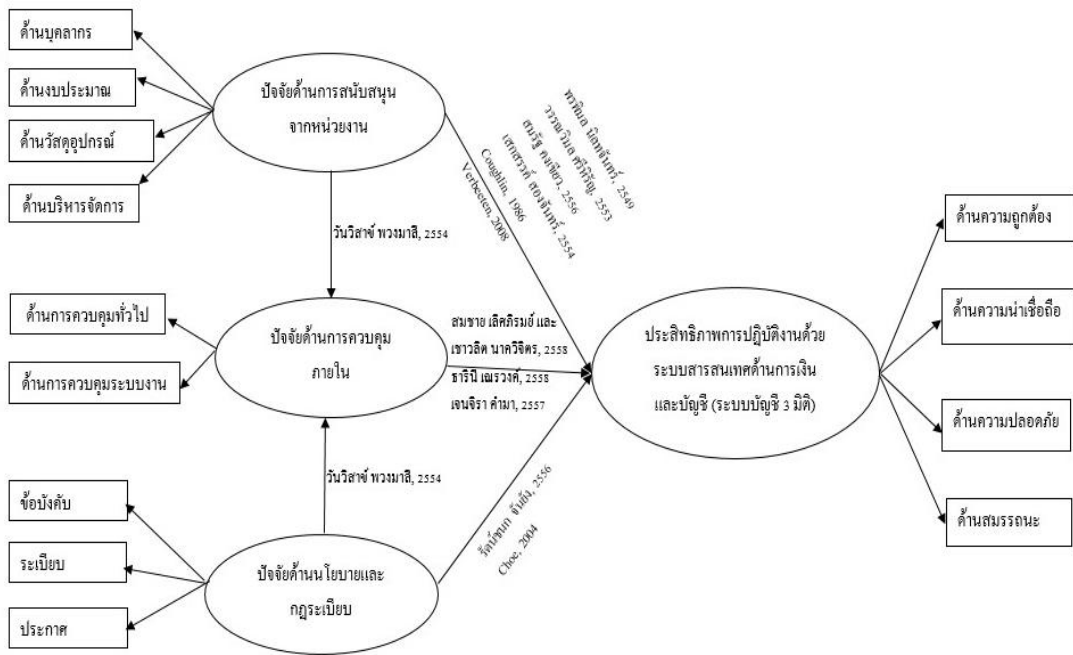
อย่างไรก็ตาม แม้มหาวิทยาลัยจะมีการนำระบบสารสนเทศมาช่วยในการปฏิบัติการ แต่การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยโดยทั่วไปต้องนำเอาระบบ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ มาใช้ประกอบด้วย และโดยส่วนใหญ่มหาวิทยาลัยยังไม่สามารถรวบรวมหรือทำให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่สะท้อนถึงประสิทธิภาพการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยได้อย่างแท้จริง เนื่องจากระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี มีประสิทธิภาพไม่เพียงพอ ในการประมวลผลเพื่อช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหาร ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้วยระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี ในความร่วมมือ 5 สถาบัน โดยเน้นที่ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้วยระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี ในความร่วมมือ 5 สถาบัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้าง โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุโดยจัดลำดับเชิงสาเหตุและผลระหว่างตัวแปรต่างๆ ดังภาพ

ภาพที่ 1 โมเดลประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้วยระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี (ระบบบัญชี 3 มิติ)

สมมติฐานการวิจัย

H₁ ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานมีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้วยระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี

H₂ ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานมีอิทธิพลทางตรงต่อปัจจัยด้านการควบคุมภายใน

H₃ ปัจจัยด้านนโยบายและกฎระเบียบมีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้วยระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี

H₄ ปัจจัยด้านนโยบายและกฎระเบียบมีอิทธิพลทางตรงต่อปัจจัยด้านการควบคุมภายใน

H₅ ปัจจัยด้านการควบคุมภายในมีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้วยระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี

ทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้วยระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี ในความร่วมมือ 5 สถาบัน มีจุดมุ่งหมายที่จะแสวงหาและเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าตามแนวคิด ทฤษฎี เพื่อเป็นแนวทางประกอบการวิจัย ดังนี้

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์

(Government Fiscal Management Information System: GFMS)

ความหมายของ GFMS

GFMS คือ โครงการเปลี่ยนแปลงการเงินการคลังภาครัฐสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งย่อมาจาก Government Fiscal Management Information System ซึ่งโครงการนี้เริ่มมาจากการที่รัฐบาลมีนโยบายดำเนินการ โครงการปรับปรุงการบริหารงานการคลังภาครัฐ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับการทำงาน ด้านการบริหารงานการคลังของภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลปรับเปลี่ยนแนวทางการบริหารงานไปเป็นการเน้น ผลผลิต ผลลัพธ์ และเป้าหมายของการดำเนินงาน ทั้งนี้เพื่อให้สามารถแปลงนโยบายและวิสัยทัศน์ของรัฐ สู่การปฏิบัติได้จริงและเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถตอบสนองต่อการบริหารประเทศที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง พร้อมกับเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ เพื่อความโปร่งใสในการดำเนินงาน “สร้างและ ดำเนินการจัดทำ ระบบหลักด้านการเงินการคลังภาครัฐ (Core function) ที่รองรับการบริหาร งบประมาณ การบริหารการคลัง และบัญชีหลัก ที่ครอบคลุมการเงินการคลังเป็นระบบเดียว เชื่อมโยงอย่างบูรณาการ ครบวงจร สามารถรวบรวมข้อมูลด้านการเงินการคลังพันธกิจและการบริหารงบประมาณ รายรับรายจ่ายเงินนอกงบประมาณ การกู้ยืมและการบริหารฐานะเงินคงคลัง ที่ถูกต้อง รวดเร็ว ทันเวลา (Online real-time) ระบบนี้เป็นการปฏิรูปการบริหารงานในแนวทางรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (e-Government) ระบบ GFMS นี้บังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2547 โดยให้ส่วนราชการส่งข้าราชการเข้ารับการอบรมกับโครงการและนำมา ปฏิบัติงาน โดยเริ่มแรกให้ทำลักษณะคู่ขนาน คือทำตามระบบเดิม และระบบ GFMS ควบคู่กันไป และทยอยเลิกระบบคู่ขนาน วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2548 และใช้ระบบนี้เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน (จารุวัลย์ อินธิสร, 2556)

หลักการและขอบเขตของการดำเนินงาน

ระบบการบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐแบบ อิเล็กทรอนิกส์หรือระบบ GFMS เป็นการดำเนินงาน ปรับปรุงระบบการจัดการด้านการเงินการคลังของภาครัฐให้มีความทันสมัย และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้เพื่อปรับกระบวนการดำเนินงาน และการจัดการ ภาครัฐด้านการงบประมาณ การบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง การเบิกจ่าย และการบริหาร

ทรัพยากร ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกับนโยบายการปฏิรูปราชการที่เน้นประสิทธิภาพและความคล่องตัวในการดำเนินงาน รวมทั้งมุ่งหวังให้เกิดการใช้ทรัพยากรภายในองค์กรอย่างคุ้มค่าเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล สถานภาพการคลังภาครัฐที่ถูกต้องรวดเร็ว สามารถตอบสนองนโยบายการบริหารเศรษฐกิจของประเทศ ส่วนขอบเขตของระบบ GFMIS จะประกอบด้วยงาน 2 ด้านหลัก ได้แก่

1. ระบบด้านปฏิบัติการ
2. ระบบข้อมูลด้านการบริหาร

วัตถุประสงค์หลักของระบบ GFMIS

วัตถุประสงค์หลักของระบบ GFMIS คือ เพื่อออกแบบและจัดสร้างระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐของประเทศไทยอย่างสมบูรณ์ แบบทั้งในด้าน รายรับรายจ่าย เงินคงคลัง บัญชีการเงินตามเกณฑ์คงค้าง บัญชีทรัพย์สินถาวร บัญชีต้นทุน บัญชีบริหาร รวมถึงการจัดซื้อจัดจ้าง การจัดทำการอนุมัติการเบิกจ่ายการปรับปรุงและการติดตามการ ใช้งบประมาณ ที่เน้นการวัดประสิทธิภาพและประสิทธิผลแบบ Output – Outcome เพื่อให้เกิดฐานข้อมูลกลางด้านการเงินการคลังภาครัฐแบบ Matrix และ Online Real Time ตามโครงสร้าง กระทรวง ทบวงกรม และพื้นที่จังหวัด โดยให้ทุกส่วนราชการเริ่มใช้งานระบบการเงินการคลังแบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือ ระบบ GFMIS ได้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2547

ระบบงาน GFMIS

การใช้งานในระบบ GFMIS สามารถบันทึกข้อมูลและรับข้อมูลได้ 3 วิธีคือ

1. บันทึกโดยตรงเข้าระบบ SAP (Terminal GFMIS) ที่ติดตั้งให้ส่วนราชการ
2. Load ผ่านเข้าระบบ ผ่านระบบ Web Excel Loader วิธีนี้สำหรับส่วนราชการที่ไม่ได้รับการจัดสรร Terminal GFMIS ให้สามารถนำเข้าข้อมูลประเภทที่เกิดขึ้นประจำเข้าสู่ระบบ GFMIS จาก File Excel Format มาตรฐานที่โครงการสร้างขึ้นในแต่ละระบบงาน
3. Interface ข้อมูลเข้ามาจากระบบอื่น ซึ่งเป็นการรับข้อมูล Text File ที่ประมวลผลจากระบบบัญชีการเงินของส่วนราชการ (ที่มีระบบของตนเอง) มาบันทึกในระบบ GFMIS

กระบวนการงาน GFMIS เป็นระบบที่มีการบูรณาการ (Intergrated) เชื่อมโยงภายในแต่ละระบบงานอย่างสมบูรณ์ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ส่วนราชการต่างๆ สำนักงานงบประมาณกรมบัญชีกลางธนาคารกรุงไทย จะนำข้อมูลที่รับผิดชอบเข้าสู่ระบบเพียงครั้งเดียว (Single entry) และระบบจะบันทึกรายการที่เกี่ยวข้องให้อัตโนมัติในการปรับปรุงข้อมูลจะเป็นแบบทันทีทันใด (Online real time) ผู้ใช้และผู้บริหารทุกระดับ ตามสิทธิหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง (Authorization) สามารถเรียกดูรายงานตามรูปแบบได้หลายมิติ เช่น ตามรหัส โครงสร้างส่วนราชการ และพื้นที่ตามรหัสงบประมาณ ผลผลิต ผังบัญชีรหัสพัสดุ GPSC และรหัสผู้ขาย เพราะข้อมูลต่างๆ ที่บันทึกเข้าระบบจะถูกเก็บไว้ในฐานข้อมูลกลาง จากการเชื่อมโยงข้อมูลทางด้านการเงินของส่วนราชการต่างๆ

นายกรัฐมนตรีสามารถเรียกดูข้อมูลต่างๆ ของส่วนราชการ ตลอดจนสามารถเปรียบเทียบการดำเนินงานทางการเงิน การคลังของแต่ละส่วนราชการได้ว่า ส่วนราชการใดใช้จ่ายงบประมาณเป็นเงินเท่าใดเกิดความคุ้มค่า ประหยัด และมีประสิทธิภาพมากน้อย

ประโยชน์ของระบบ GFMIS

1. ลดความซ้ำซ้อนในการบันทึกข้อมูลและลดขั้นตอน/ ภาระในการจัดทำเอกสาร
2. ติดตามสถานการณ์เบิกจ่ายงบประมาณในระบบได้ทุกขั้นตอน
3. มีเครื่องมือในการจัดสรร/ ติดตาม/ บริหารงบประมาณ ภายในหน่วยงาน
4. ได้รับความสะดวกรวดเร็วในการเบิกจ่ายงบประมาณ ลดภาระการจ่ายเงิน
5. มีระบบเพื่อรองรับการบริหารต้นทุน โดยเฉพาะต้นทุนกิจกรรม เพื่อประเมินผลสำเร็จของผลผลิตและผลลัพธ์

6. สามารถเรียกดูข้อมูล รายงาน ในระบบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้ถูกต้องและทันทีเพื่อการตรวจสอบ (ณัชชา ศิริพงษ์ศุภมาส, 2555)

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าส่วนราชการจะต้องดำเนินงานในระบบ GFMIS ตามนโยบายที่รัฐบาลกำหนดโดยการดำเนินงานดังกล่าว จะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกหน่วยงาน และบุคลากรทุกฝ่าย/ ทุกคน โดยเฉพาะผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องในการช่วยผลักดันและเร่งดำเนินการในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้สัมฤทธิ์ผลเพื่อนำไปสู่องค์กรที่มีการบริหารจัดการด้านการเงินการคลังที่มีประสิทธิภาพต่อไป

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับระบบบัญชีเกณฑ์พึงรับ-พึงจ่าย ลักษณะ 3 มิติ

สุจิตรา กระฐินทอง (2553) กล่าวว่า ระบบบัญชีเกณฑ์พึงรับ-พึงจ่าย ลักษณะ 3 มิติ เป็นการบันทึกการรับรู้ รายได้และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นของหน่วยงาน โดยบันทึกรายการต่างๆ ให้อยู่ในรอบระยะเวลาบัญชี มีลักษณะดังนี้

1. ระบบบัญชีกองทุน เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษามีพันธกิจหลายประการ การบริหารการเงินของสถาบันอุดมศึกษาจึงต้องดำเนินการ โดยใช้เงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาจัดแบ่งออกเป็นกองทุน เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการใช้ทรัพยากรสำหรับแต่ละพันธกิจในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา

2. ระบบบัญชีเกณฑ์พึงรับ-พึงจ่าย หรือเกณฑ์สิทธิ์หรือเกณฑ์คงค้าง (Accrual Basis) คือ บันทึกรายได้ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นแล้วในรอบระยะเวลาบัญชี ไม่ว่าจะได้รับหรือจ่ายเป็นเงินสดแล้วหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งต้องมีบันทึกแสดงรายการและมูลค่าทรัพย์สิน หนี้สินในระบบบัญชีด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลทางบัญชีที่แสดงผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินที่ถูกต้องยิ่งขึ้น ระบบบัญชีเกณฑ์พึงรับ-พึงจ่ายนี้ จึงแตกต่างจากระบบบัญชีราชการแบบเดิมที่ใช้เกณฑ์เงินสด (Cash basis)

ซึ่งเป็นการบันทึกบัญชีเฉพาะเมื่อมีการรับ-จ่ายเงินเท่านั้น การเปลี่ยนระบบบัญชีเป็นเกณฑ์พึงรับ-พึงจ่าย จึงสอดคล้องกับการปรับเปลี่ยนระบบบัญชีส่วนราชการ ที่กระทรวงการคลังประกาศ เปลี่ยนหลักการบัญชีภาครัฐ จากระบบบัญชีที่ใช้เกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์พึงรับ-พึงจ่าย หรือเกณฑ์ คงค้าง

3. ระบบบัญชีต้นทุนที่อิงฐานกิจกรรม กล่าวคือข้อมูลทางการบัญชีสามารถนำไปสู่การ คำนวณต้นทุนตามฐานกิจกรรม (Activity based costing) โดยเฉพาะการคำนวณต้นทุนหลักสูตร กิจกรรมและกิจกรรมย่อย ดังนั้น การคำนวณต้นทุนตามมิติแผนงาน จึงสามารถคำนวณต้นทุน หลักสูตรและลงไปถึงกิจกรรมย่อยของหลักสูตรด้วย โดยสรุปการคำนวณต้นทุนอิงฐานกิจกรรม เป็น การเก็บรวบรวมต้นทุนตามกิจกรรมหรืองานที่ทำเพื่อให้ได้มาซึ่งผลผลิต (Output)

4. ระบบบัญชีที่มีคุณสมบัติเป็นลักษณะ 3 มิติ คือ มิติแผนงาน มิติหน่วยงาน และมิติ กองทุน

แนวคิดเกี่ยวกับการประยุกต์ระบบสารสนเทศ

ระบบสารสนเทศ

ข้อมูล (Data) หมายถึง ข้อเท็จจริงที่ได้รับการรวบรวมหรือป้อนเข้าสู่ระบบ ซึ่งอาจจะ แทนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในองค์กรก่อนจะถูกนำมาจัดการให้เหมาะสมกับการนำไปใช้งานในโอกาส ต่อไป (Laudon & Laudon, 1996) หรือหมายถึง คำอธิบายพื้นฐานเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ กิจกรรมหรือธุรกรรมซึ่งได้รับการบันทึก จำแนกและเก็บรักษาไว้อย่างไม่เป็นระบบเพื่อที่จะให้ ความหมายอย่างใดอย่างหนึ่งที่แน่ชัด (Turban and other, 2002) หรือหมายถึง ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ เรื่องใดเรื่องหนึ่ง อาจจะเป็นตัวเลขหรือข้อความที่ทำให้ผู้อ่านทราบความเป็นไปได้ ส่วนสารสนเทศ (Information) หมายถึง ข้อมูลที่ได้รับการประมวลผลหรือปรุงแต่งให้มีความหมาย และเกิดประโยชน์ต่อผู้ใช้ เช่น กิจการได้รับข้อมูลจากผู้จำหน่ายคอมพิวเตอร์เกี่ยวกับประสิทธิภาพ และราคาของคอมพิวเตอร์ในราคาเครื่องละ 25,000 บาท ข้อมูลชนิดนี้หากผู้รับเป็นเพียงเจ้าหน้าที่ บัญชีของกิจการ ข้อมูลนี้อาจไม่มีผลต่อการตัดสินใจ จึงไม่เรียกว่าสารสนเทศ แต่ข้อมูลชนิด เดียวกัน หากผู้รับเป็นเจ้าหน้าที่จัดซื้อของกิจการ เมื่อได้รับข้อมูลดังกล่าวอาจมีผลกระทบต่อ การตัดสินใจได้ จึงเรียกว่าสารสนเทศ แต่อย่างไรก็ตาม สารสนเทศดังกล่าวนี้หากได้รับล่าช้า ทำให้เสีย โอกาสต่อการตัดสินใจแล้ว ข้อมูลนี้ก็ไม้อาจถือเป็นสารสนเทศได้

ลักษณะของสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ มีดังนี้ (วัชนีพร เศรษฐฐักโก, 2555)

1. เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relavant) สารสนเทศดังกล่าวนี้ถือว่ามีความสำคัญมีความ เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจก็ต่อเมื่อช่วยลดความไม่แน่นอน และเพิ่มความสามารถของผู้ตัดสินใจได้ ดีขึ้น

2. เชื่อถือได้ (Reliable) สารสนเทศจะเชื่อถือได้ เมื่อมีเอกสารหลักฐาน สนับสนุนความถูกต้องของข้อมูลนั้น
3. ครบถ้วน (Complete) สารสนเทศจะสมบูรณ์เมื่อไม่มีการขาดตกบกพร่องของข้อมูลที่สำคัญ
4. ทันต่อเวลา (Timely) สารสนเทศต้องทันต่อการตัดสินใจของผู้ใช้
5. เข้าใจง่าย (Understandable) สารสนเทศถูกจัดให้อยู่ในรูปแบบที่เป็นประโยชน์และง่ายต่อความเข้าใจ
6. ตรวจสอบได้ (Verifiable) การประมวลผลสารสนเทศทุกครั้งต้องได้ผลลัพธ์ที่ตรงกัน
7. คุ่มทุน (Cost effective) พิจารณาระหว่างต้นทุนที่เสียไปและประโยชน์ที่ได้รับของสารสนเทศ

ระบบสารสนเทศทางการบัญชี (วิชนิพร เศรษฐศักดิ์โก, 2555)

ระบบสารสนเทศทางการบัญชี เป็นระบบที่ทำหน้าที่รวบรวม บันทึก เก็บรักษา และประมวลผลรายการค้าและข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์กับผู้ใช้สำหรับการวางแผน ควบคุม ตัดสินใจ ในการดำเนินธุรกิจ

ส่วนประกอบของระบบสารสนเทศทางการบัญชี

1. เอกสารและบันทึกทางการบัญชี ได้แก่ แบบฟอร์ม เอกสารต่างๆ ที่ต้องจัดเตรียมให้ทั้งผู้ใช้ภายในและภายนอก
2. วิธีการปฏิบัติและขั้นตอนในการดำเนินกระบวนการประมวลผลรายการค้า ได้แก่ ขั้นตอนการจัดเตรียมเอกสาร การอนุมัติรายการ การจัดเตรียมรายงาน
3. การควบคุมภายใน ประกอบด้วยนโยบาย การปฏิบัติ และกระบวนการที่ใช้ในองค์กร ซึ่งตามแนวทางของ COSO (The Committee of Sponsoring Organization of The Treadway Commission) ซึ่งประกอบด้วย (สมชาย เลิศภิรมย์สุข และเชาวลิต นาควิจิตร, 2558)

การแบ่งประเภทการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชี หากแบ่งตามลักษณะการควบคุม แบ่งได้ เป็น 2 ประเภท คือ (ธารินี เณรวงศ์, 2558)

1. การควบคุมทั่วไป

การควบคุมทั่วไปเป็นพื้นฐานของการควบคุมระบบคอมพิวเตอร์กล่าวคือ ถ้าปราศจากการควบคุมทั่วไปแล้วจะทำให้การควบคุมการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ไม่สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ การควบคุมทั่วไปอาจไม่มีผลกระทบโดยตรงต่อการควบคุมความถูกต้องของข้อมูล แต่จะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการควบคุมโดยตรงของข้อมูลในแต่ละระบบงานสารสนเทศ การควบคุมทั่วไปในระบบสารสนเทศ หมายถึง การควบคุมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ

สภาพแวดล้อมของการควบคุมภายใน นโยบายและวิธีการในการควบคุมระบบสารสนเทศ การจัดแบ่งส่วนงานและหน้าที่ รวมทั้งวิธีการปฏิบัติงานของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศ การควบคุมการพัฒนาและปรับปรุงระบบ และการป้องกันความเสียหาย หรือลดความเสียหายของระบบ การควบคุมทั่วไปเป็นการควบคุมภายในสำหรับองค์กร หรือการควบคุมที่ควรมีในทุกๆ ส่วนของระบบสารสนเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าระบบคอมพิวเตอร์โดยรวมขององค์กรมีความเสถียร มีการจัดการที่ดี และเป็นส่วนหนึ่งที่จะก่อให้เกิดบูรณาภาพของระบบสารสนเทศของกิจการ ซึ่งแตกต่างจากการควบคุมภายในของระบบซึ่งใช้เฉพาะในระบบงานแต่ละระบบ เช่น ระบบลูกหนี้และระบบเงินเดือนและค่าแรง การควบคุมทั่วไปในระบบสารสนเทศ ประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การวางแผนรักษาความปลอดภัย การแบ่งแยกหน้าที่งานในระบบสารสนเทศ การควบคุมการพัฒนา ระบบสารสนเทศ การควบคุมการเข้าถึงอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ การควบคุมการเข้าถึงระบบงาน การควบคุมการเข้าถึงข้อมูลและทรัพยากรสารสนเทศ การควบคุมการจัดเก็บข้อมูล การควบคุมการสื่อสารข้อมูล การกำหนดมาตรฐานของเอกสารระบบสารสนเทศ การลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับระบบคอมพิวเตอร์และการวางแผนแก้ไข ความเสียหายจากเหตุฉุกเฉินการควบคุมทั่วไปที่ไม่เหมาะสมก่อให้เกิดความเสี่ยงในด้านต่างๆ เช่น การควบคุมภายในของระบบสารสนเทศในภาพรวมขาดประสิทธิภาพ ข้อมูลหรือโปรแกรมของระบบสารสนเทศอาจเกิดข้อผิดพลาดหรือถูกแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ผิดไปจากข้อเท็จจริง ข้อมูลหรือโปรแกรมของระบบสารสนเทศอาจถูกนำไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต และระบบงานอาจหยุดชะงักหรือไม่สามารถดำเนินต่อไปได้

2. การควบคุมระบบงาน

การควบคุมระบบงานเป็นการควบคุมโดยตรงในแต่ละระบบงาน ประกอบด้วย การควบคุมด้านการนำเข้า ประมวลผล และผลลัพธ์ ซึ่งการควบคุมนี้อาจแตกต่างกันในแต่ละระบบงาน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสำคัญของข้อมูลซึ่งประมวลผลและจัดเก็บอยู่ในแต่ละระบบงาน การควบคุมระบบงาน อาจแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทหลักๆ ได้แก่ 1. การควบคุมการเข้าถึงระบบหรือข้อมูล กิจกรรมมักใช้รหัสผ่านในการควบคุมการเข้าถึงระบบหรือข้อมูลรหัสที่ให้แก่มักใช้ทุกคนหรือกลุ่มคนกลุ่มเดียวกันใช้รหัสเดียวกันเป็นการละเลยการควบคุมที่ดี แต่การใช้รหัสเฉพาะบุคคลเพื่อทำงานแต่ละอย่างอาจทำให้เกิดความสับสนแก่ผู้ใช้คนนั้น เนื่องจากบุคคลนั้นจะต้องจดจำหลายรหัสเพื่องานต่างๆ กัน 2. การควบคุมเกี่ยวกับการนำเข้าข้อมูล การควบคุมเกี่ยวกับการนำเข้าข้อมูลเข้าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับระบบบัญชี โดยคอมพิวเตอร์เป็นตัวควบคุมให้แน่ใจได้ว่าข้อมูลที่ป้อนเข้าเครื่องเป็นไปอย่างถูกต้องและสมบูรณ์ ข้อมูลเข้าเป็นต้นกำเนิดของการประมวลผล ผลลัพธ์ที่ได้จะเที่ยงตรงแม่นยำมากแค่ไหนขึ้นอยู่กับความถูกต้องของข้อมูลเข้า 3. การควบคุมเกี่ยวกับการ

ประมวลผล เมื่อข้อมูลถูกนำเข้าสู่เครื่องเรียบร้อยแล้ว จะต้องมีความคุมที่จะทำให้การประมวลผล เป็นไปอย่างถูกต้อง การควบคุมเกี่ยวกับการเสนอข้อมูลออก ข้อมูลที่ได้รับจากการประมวลผล อาจอยู่ในรูปแบบของรายงานหรือคำตอบสั้นๆ ข้อมูลเหล่านี้ควรได้รับการตรวจสอบความถูกต้อง โดยใช้เทคนิคควบคุมโดยรวม (Control total) หรือสุ่มตัวอย่างโดยการประมวลผลด้วยมือและ นำผลลัพธ์มาเปรียบเทียบกับข้อมูลออกที่ได้จากการประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

4. บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและมีคุณสมบัติเหมาะสมกับตำแหน่งงาน ได้แก่ ผู้จัดการฝ่ายบัญชี นักบัญชีการเงิน ผู้ตรวจสอบภายใน ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษี ผู้พัฒนาระบบงาน และ ผู้ตรวจสอบบัญชี

5. โครงสร้างเทคโนโลยีสารสนเทศ

เทคโนโลยีสารสนเทศ คือ การประยุกต์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในระบบ สารสนเทศ ตั้งแต่กระบวนการจัดเก็บ ประมวลผล และการเผยแพร่สารสนเทศ เพื่อช่วยให้ได้ สารสนเทศที่มีประสิทธิภาพและรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ โดยเทคโนโลยีสารสนเทศ อาจประกอบด้วย

1. เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องใช้สำนักงาน อุปกรณ์ สื่อสารโทรคมนาคมต่างๆ รวมทั้งซอฟต์แวร์ทั้งแบบสำเร็จรูปและแบบพัฒนาขึ้นเพื่อใช้งาน เฉพาะด้าน ซึ่งเครื่องมือเหล่านี้จัดเป็นเครื่องมือทันสมัย และใช้เทคโนโลยีระดับสูง (High technology)

2. กระบวนการในการนำอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ ข้างต้นมาใช้งาน เพื่อรวบรวม จัดเก็บ ประมวลผล และแสดงผลลัพธ์เป็นสารสนเทศในรูปแบบต่างๆ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ต่อไป เช่น การจัดเก็บข้อมูลในลักษณะของฐานข้อมูล เป็นต้น

ประโยชน์ของสารสนเทศทางการบัญชี (วรรณวิมล ศรีหิรัญ, 2553)

1. ให้ข้อมูลเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานประจำวันแก่ผู้บริหารระดับล่างและพนักงานเพื่อใช้ในการประสานงาน ประเมินผลการปฏิบัติงาน ควบคุมและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในหน้าที่งาน หรือ หน่วยงานที่รับผิดชอบ ตัวอย่างสารสนเทศได้แก่

1.1 รายงานการขายสินค้าแยกตามสายผลิตภัณฑ์ ทำให้ทราบว่าสินค้าชนิดใดขายดี และไม่ดี กิจการควรสนับสนุนการผลิตสินค้าประเภทใด

1.2 รายงานสินค้าคงเหลือ ทำให้ทราบว่า สินค้าประเภทใดควรสั่งซื้อเพิ่มเติม และสั่ง เวลาใด เพื่อให้งานมีสินค้าเพียงพอต่อการผลิตให้ทันต่อความต้องการของลูกค้า

2. ให้ข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจ วางแผน และการควบคุมการดำเนินงานทั้งระยะสั้น และระยะยาวแก่ผู้บริหารระดับกลางและผู้บริหารระดับสูง เพื่อนำไปใช้ประกอบกับข้อมูลที่มีใช้

ตัวเลขทางการเงิน สำหรับการบริหารงานด้านการตลาด การเงิน การผลิต หรือการวางแผน ทรัพยากรบุคคล ตัวอย่างสารสนเทศ ได้แก่

2.1 การจัดทำรายงานยอดขายรายเดือนของงวดปัจจุบันเปรียบเทียบกับยอดขาย รายเดือนของงวดก่อน เพื่อวิเคราะห์แนวโน้ม การเพิ่มขึ้นหรือลดลงของยอดขาย โดยประกอบการ ตัดสินใจร่วมกับข้อมูลอื่น เช่น ภาวะเงินเฟ้อ กำลังซื้อของผู้บริโภค คู่แข่งขัน เพื่อนำมาวางแผน การตลาดในอนาคต

2.2 การจัดทำตารางการผลิตเพื่อวางแผนการจัดเตรียมวัตถุดิบ แรงงานในการผลิต เครื่องจักรที่ใช้ ปริมาณสินค้าที่ต้องการผลิตในแต่ละช่วงเวลา และปริมาณการผลิตเสร็จแต่ละครั้ง

3. ให้ข้อมูลทางการเงินตามรูปแบบที่กฎหมายกำหนดแก่ผู้ใช้อย่างนอก ได้แก่ รายงานทาง การเงินที่จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

การสนับสนุนจากหน่วยงาน

สนับสนุนจากหน่วยงาน คือ การรับรู้ของบุคลากรเกี่ยวกับหน่วยงานถึงสภาพการณ์ด้าน ต่างๆ ที่ผู้ปฏิบัติงานได้รับจากหน่วยงาน ภายใต้การปฏิบัติงานที่มีความสอดคล้องกับการสนับสนุน (Eisenberger et al., 2001) ซึ่งผู้ปฏิบัติงานคาดหวังจากหน่วยงานตลอดจนให้การสนับสนุนการ ดำเนินงานที่เป็นบทบาทภายนอก ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความเชื่อที่มีต่อสังคม และแสดงถึง ความรู้สึกที่รับผิดชอบต่อการยอมรับบรรทัดฐานของหน่วยงาน (Witt, 1991 อ้างถึงใน จันชะ จันทะเสนา, 2558) ซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของการสนับสนุนจากหน่วยงานดังนี้

สมคิด บางโม (2547) กล่าวว่า การจัดการหรือการบริหารกิจการต่างๆ จำเป็นต้องมี ทรัพยากรเป็นปัจจัยพื้นฐานทางการจัดการ ปัจจัยสำคัญของการจัดการมี 4 ประการ ได้แก่ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Material) และการจัดการ (Management) ปัจจัยการบริหารทั้ง 4 ประการเป็นสิ่งจำเป็นเพราะประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ และคุณภาพของปัจจัยในด้านธุรกิจ

ธีร์วิสิฐ มุลงามกุลจ์ และกล้าณรงค์ สุทธิรอด (2556) กล่าวไว้ดังนี้

1. ด้านบุคลากร

ทรัพยากรมนุษย์ (Man) มนุษย์เป็นเงื่อนไขที่สำคัญของการเกิดองค์การและการบริหาร องค์การและการบริหารทำให้เกิดระบบ การแบ่งหน้าที่กันทำงานโดยยึดหลักความสามารถและ ความถนัด ความรู้ในเรื่องการแบ่งหน้าที่กันทำงาน จัดเป็นเทคโนโลยีของสังคมอย่างหนึ่ง ส่วนความสามารถและความถนัดของมนุษย์เป็นสิ่งที่สามารถฝึกฝนและพัฒนาตามระดับสติปัญญา และระบบการศึกษาของสังคม

2. ด้านงบประมาณ

ทรัพยากรในรูปเงินทุน (Money) เงินเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนทรัพยากรอื่นๆ เงินเดือน ค่าจ้าง ค่าพัฒนาบุคลากร จัดเป็นค่าใช้จ่ายในด้านการจัดหาทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ เงินยังเป็นปัจจัยในการจัดหาเทคโนโลยีต่างๆ รวมถึงเป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาองค์ความรู้ในการบริหาร

3. ด้านวัสดุอุปกรณ์

ทรัพยากรในรูปวัสดุสิ่งของ (Material) วัสดุสิ่งของจัดเป็นอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกในการบริหาร อาจมองได้ว่าเป็นเทคโนโลยีทางการบริหาร พิจารณาได้ตั้งแต่อาคาร ที่ทำงาน อุปกรณ์เครื่องใช้ในสำนักงาน รถยนต์ เครื่องมือสื่อสาร ตลอดจนวัตถุดิบต่างๆ รวมไปถึงเครื่องจักรกลที่จำเป็น สิ่งเหล่านี้อาจพิจารณาได้ว่าเป็นวัฒนธรรมทางวัตถุที่มนุษย์มีการพัฒนาถ่ายทอดสืบต่อกันมา จัดได้ว่าเป็นเทคโนโลยีในการบริหารงาน

4. ด้านบริหารจัดการ

ความรู้ในการบริหารจัดการ (Management) ความรู้ในการบริหารจัดการเป็นความสามารถของผู้บริหารในอันที่จะดูแลและประสานกิจกรรมต่างๆ ให้ดำเนินคล่องไปตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ความรู้ในการจัดการอาจเกิดได้จากประสบการณ์ในฐานะที่เคยเป็นผู้ปฏิบัติงานในแผนกต่างๆ ขององค์กร อยู่ในองค์กรมานานหลายๆ ปี รวมทั้งการได้รับการถ่ายทอดประสบการณ์ขององค์กรเองจากอดีตถึงปัจจุบัน ความรู้ในการจัดการยังเป็นเรื่องของศาสตร์ที่สามารถไปเรียนรู้จากตำรา งานวิจัยและประสบการณ์ของ องค์กรอื่นๆ ในสังคม มีการจดหลักสูตรการปรับปรุงคุณภาพ การทำงานในกิจกรรมต่างๆ เช่น ความรู้ในการปรับปรุงโครงสร้างองค์กร ความรู้ด้านการบริหารงานบุคคล ความรู้ด้านจัดทำงบประมาณ เป็นต้น

ดังนั้นประสิทธิภาพการปฏิบัติงานขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์และปัจจัยการบริหารหรือทรัพยากรการบริหาร ได้แก่ บุคลากร (Man) งบประมาณ (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) และการบริหารจัดการ (Management) เรียกย่อๆ ว่า 4M's ซึ่งผู้วิจัยได้นำปัจจัยทั้ง 4 ด้าน มาเป็นปัจจัยที่สนับสนุนจากหน่วยงาน

ปัญหาและอุปสรรค

พัทธ์ธีรา สมทรง (2554) ให้ความหมายคำว่าปัญหา หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ถือเป็นสิ่งที่ขัดขวางมิให้มนุษย์ได้พบกับความต้องการของตนเอง หรือเรียกได้ว่า สิ่งที่เป็นอุปสรรค ขัดขวางต่างๆ ที่เป็นเหตุให้การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ส่วนคำว่า อุปสรรค หมายถึง สิ่งหรือเหตุที่ขัดขวางไม่ให้เกิดความสำเร็จ ในทุกองค์กรย่อมพบ

กับปัญหาอุปสรรคต่างๆ ในการบริหารจัดการ โดยปัญหาและ อุปสรรคในการดำเนินงานขององค์กร โดยเฉพาะปัญหาด้านบุคลากร (ขรรค์ชัย หันจรัส, 2556) มีดังนี้

1. ปัญหาด้านคุณภาพและศักยภาพของบุคลากร มักมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ แต่บางส่วนขาดความรับผิดชอบ ขาดความตระหนักในหน้าที่ความรับผิดชอบ คำนึงแต่สิทธิที่พึงมี พึงได้มากกว่าหน้าที่ความรับผิดชอบ ที่พึงปฏิบัติบางส่วนขาดความเสียสละ ขาดการอุทิศแรงกาย แรงใจอย่างจริงจังเพื่อองค์กร และที่สำคัญมากๆ ก็คือการขาดจิตวิญญาณของความเป็นเจ้าของ องค์กรและความจงรักภักดีต่อองค์กร

2. ปัญหาด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล ในภาพรวมผู้บริหารหน่วยงานทุกระดับ ไม่สามารถบริหารจัดการบุคลากรที่มีอยู่ให้ทำงาน ได้เต็มความสามารถอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้ทรัพยากรบุคคลมากเกินไปจนเกิดความจำเป็นส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก ผู้บริหารหน่วยงานมิได้ตระหนักและยอมรับในบทบาทของความเป็นผู้บริหารทรัพยากรบุคคล ควบคู่ไปกับการเป็นผู้บริหารงานในหน้าที่

3. ปัญหาด้านค่าจ้างค่าตอบแทน ค่าจ้างค่าตอบแทนไม่สะท้อนถึงค่าของงานอย่างแท้จริง ไม่สามารถจูงใจและรักษาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและมีผลการทำงานที่ดีให้เข้ามาทำงาน หรืออยู่ทำงานกับองค์กรได้ โดยเฉพาะบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพ เฉพาะด้าน แต่ขณะเดียวกัน บุคลากรในระดับปฏิบัติการต่างๆ ไป บางส่วนเป็นแรงงานไร้ฝีมือแต่มี ระยะเวลาการทำงานมานาน มีอัตราค่าจ้างค่าตอบแทนสูงมาก (ซึ่งเป็นไปตามระยะเวลาการทำงาน) แต่ค่าของ งานและผลงาน ไม่คุ้มค่าจ้างค่าตอบแทน

4. ปัญหาด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ไม่เอื้ออำนวยให้บุคลากรขององค์กรได้ ตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ความรับผิดชอบในการทำงานในหน้าที่ควบคู่กันไป เนื่องจากกฎ ระเบียบ ข้อบังคับมักกำหนดถึงสิทธิต่างๆ เป็นหลักในทางนิติศาสตร์ที่เป็น รูปธรรม ซึ่งต้องปฏิบัติ ตามละเอียดมิได้ แต่หน้าที่ความรับผิดชอบและการปฏิบัติงานของบุคลากร เป็นหลักการบริหารหรือ การจัดการในเชิงรัฐศาสตร์ของหัวหน้าหน่วยงานซึ่งเป็นเชิงนามธรรม แม้จะมีการละเอียด ย่อหย่อน ก็มีได้มีบทลงโทษเหมือนอย่างกฎระเบียบข้อบังคับ เช่น มักอ้างเรื่องของสภาพการจ้างในหลาย ประเด็น ทำให้การจะพิจารณาปรับปรุงแก้ไขปัญหาด้านบุคลากรมีปัญหามากมาย

ประสิทธิภาพระบบสารสนเทศ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานนับว่ามีความสำคัญอย่างมาก ซึ่งส่งผลต่อผลการปฏิบัติงานทั้งต่อบุคคลและองค์กร องค์กรที่คาดหวังที่จะให้บุคลากรมีผลการ ปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพด้วย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการ ปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ

ความหมายเกี่ยวกับประสิทธิภาพ แนวทางคิดทฤษฎีต่างๆ ที่กล่าวถึงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยทั่วไปจะกล่าวถึงผลการปฏิบัติงาน (Performance) ซึ่งถือได้ว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน (Efficiency) คือ เมื่อมีผลการปฏิบัติที่ดีว่ามีประสิทธิภาพในการทำงานสูง ถ้าผลการปฏิบัติงานไม่ดีก็ถือว่าไม่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานต่ำ ซึ่งในส่วนของความหมายของคำว่า ประสิทธิภาพ ได้มีผู้ให้ความหมายต่างๆ ไว้ที่สำคัญมีดังนี้

ติน ประชญพฤษ์ (2542) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง การสนับสนุนให้วิธีการบริหารที่จะได้รับผลดีมากที่สุด โดยสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด นั่นก็คือ การลดค่าใช้จ่ายด้านวัสดุและบุคลากรลง ในขณะที่พยายามเพิ่มความมั่นคง ความรวดเร็ว และความราบเรียบของการบริหารให้มากขึ้น

ศศนันท์ วิวัฒน์ชาติ (2549) ได้ศึกษาความหมายของประสิทธิภาพจากทรรศนะของบุคคลต่างๆ พบว่า มีองค์ประกอบตรงกันอย่างหนึ่งคือ ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปโดยดีที่สุด ซึ่งความหมายของคำว่า โดยดีที่สุดในด้านธุรกิจ หมายถึง การให้ได้ผลกำไรสูงสุด แต่ถ้าเป็นการบริหารราชการ หมายถึง ความสามารถในการสร้างความพึงพอใจให้กับประชาชนผู้รับบริการ ได้สูงสุด

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2544) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ประสิทธิภาพหมายถึงการวัดผลการทำงานขององค์กรนั้นว่าทำงานได้ปริมาณงานมากน้อยแค่ไหน ใช้เงิน ใช้เวลา ใช้แรงงานไปมากน้อยแค่ไหน เป็นผลดีต่อผู้รับบริการมากน้อยแค่ไหน โดยรวมความมีประสิทธิภาพเราจะให้ความหมายถึงการทำงานได้ปริมาณและคุณภาพมาก องค์กรโดยรวมมีความสมัครสมานสามัคคี มีสันติภาพและมีความสุขรวม เป็นผลดีต่อส่วนร่วมและผู้รับบริการแต่ใช้แรงงานและงบประมาณน้อย

โพลแมนและปีเตอร์สัน (Plowman & Peterson, 1989) ได้ให้แนวคิด โดยตัดทอนบางข้อลง และสรุปองค์ประกอบของประสิทธิภาพไว้ 4 ข้อด้วยกัน

1. คุณภาพของงานจะต้องมีคุณภาพสูง คือ ผู้ผลิตและผู้ใช้ได้ประโยชน์คุ้มค่าและมีความพึงพอใจ
2. ปริมาณงาน งานที่เกิดขึ้นจะต้องเป็นไปตามความคาดหวังของหน่วยงาน
3. เวลา คือ เวลาที่ใช้ในการดำเนินงานจะต้องอยู่ในลักษณะที่ถูกต้องตามหลักการเหมาะสมกับงานและทันสมัย
4. ค่าใช้จ่าย ในการดำเนินการทั้งหมดจะต้องเหมาะสมกับงาน และวิธีการก็จะต้องลงทุนน้อยและได้กำไรมากที่สุด

โอกาส เอ็มสิริวงศ์ (2555) กล่าวว่า การประเมินประสิทธิภาพของเครือข่าย ในการพิจารณาประเมินประสิทธิภาพของการทำงานของเครือข่ายคอมพิวเตอร์มีการพิจารณา 3 ส่วน คือ

1. สมรรถนะ (Performance) ของเครือข่ายสามารถประเมินได้หลายทางซึ่งประกอบด้วย เวลาที่ใช้ในการส่งข้อมูล และเวลาตอบสนอง เวลาที่ใช้ในการขนส่งข้อมูล คือ เวลาที่ข้อมูลข่าวสาร ได้เดินทางจากอุปกรณ์หนึ่งไปยังอุปกรณ์หนึ่ง ในขณะที่เวลาตอบสนอง คือ ช่วงระยะเวลาระหว่างที่มีการร้องขอข้อมูล สมรรถนะของเครือข่ายขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้านด้วยกัน เช่น จำนวนผู้ใช้งาน ชนิดของตัวกลางที่ใช้ในการสื่อสาร ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ที่ใช้ใช้งาน

2. ความน่าเชื่อถือ (Reliability) ความน่าเชื่อถือของระบบเครือข่ายสามารถประเมินได้จากสิ่งต่อไปนี้

2.1 ระบบจะต้องมีเสถียรภาพที่ดี คือ ระบบเครือข่ายที่มีความน่าเชื่อถือสูงจะต้องมีเสถียรภาพ หรือการประสบกับภาวะล้มเหลวของระบบน้อยที่สุด

2.2 การกู้คืนระบบ คือ การเรียกการทำงานของระบบให้กลับมามีสภาพพร้อมใช้งานให้เร็วที่สุด และส่งผลกระทบต่อผู้ใช้งานเครือข่ายน้อยที่สุด หากระบบเครือข่ายประสบปัญหาการล้มเหลวและการกู้คืนระบบกลับสู่สภาวะปกติล่าช้า ย่อมส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของระบบเครือข่าย

2.3 ความถี่ของความล้มเหลวต่างๆ เครือข่ายมีโอกาสเกิดความล้มเหลวได้ แต่หากเครือข่ายเกิดขัดข้อง ควรจะส่งผลกระทบต่อผู้ใช้งานให้น้อยที่สุด

3. ความปลอดภัย (Security) ความปลอดภัยของระบบเครือข่ายคือหัวใจของการปกป้องข้อมูลในระบบเครือข่าย และปกป้องการทำงานของระบบเครือข่ายให้อยู่ในสภาวะปกติ ซึ่งระบบเครือข่ายมีโอกาสเสี่ยงต่อความปลอดภัยของระบบโดยเจตนาหรือไม่เจตนา ระบบเครือข่ายที่ดีและมีความน่าเชื่อถือจะต้องมีนโยบายว่าด้วยเรื่องความปลอดภัยของระบบเครือข่ายที่ชัดเจน เพื่อป้องกันความเสียหายต่อระบบเครือข่าย

ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ตามแนวความคิดส่วนใหญ่จะเน้นในเรื่องผลการปฏิบัติงาน โดยใช้การประเมินประสิทธิภาพของเครือข่ายเป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพการทำงาน เมื่อบุคลากรมีผลของการปฏิบัติงานดีคู่กับการลงทุน ก็ถือได้ว่าการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสูง ถ้าผลของการปฏิบัติงานไม่ดี ไม่คู่กับการลงทุน ก็ถือได้ว่าประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานต่ำ

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยทำการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยการแจกแบบสอบถาม บุคลากรที่อยู่ในตำแหน่ง นักวิชาการเงินและบัญชี นักวิชาการพัสดุ ของ 5 สถาบัน ทำการวิเคราะห์ ด้วยวิธีการทางสถิติ คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน Bartlett's Test of Sphericity และตรวจสอบความสอดคล้อง ของโมเดลสมการ โครงสร้างที่ พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์

การกำหนดประชากรและการกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ทำการศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักวิชาการเงินและบัญชี นักวิชาการพัสดุ ในความร่วมมือ 5 สถาบัน จำนวน 744 คน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แนวคิดของ Hair, Black, Babin & Anderson (2010) จำนวน 409 คน โดยได้มีการนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ทำการตรวจสอบ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item – objective congruence: IOC) หลังจากนั้นนำแบบสอบถามเข้าตรวจสอบจริยธรรม และทำการแจกแบบสอบถามกับนักวิชาการเงินและ บัญชี นักวิชาการพัสดุ ในความร่วมมือ 5 สถาบัน นำข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ต่อไป

ตารางที่ 1 สัญลักษณ์ตัวแปร

สัญลักษณ์	ความหมาย
POS	ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากหน่วยงาน
CON	ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน
POL	ปัจจัยด้านนโยบายและกฎระเบียบ
EFF	ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้วยระบบ สารสนเทศด้านการเงินและบัญชี
PER	ด้านบุคลากร
BUD	ด้านงบประมาณ
MAT	ด้านวัสดุอุปกรณ์
MGT	ด้านบริหารจัดการ
GEN	ด้านการควบคุมทั่วไป
SYS	ด้านการควบคุมระบบงาน
RUL	ข้อบังคับ
REG	ระเบียบ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ความหมาย
NOT	ประกาศ
ACC	ด้านความถูกต้อง
REL	ด้านความน่าเชื่อถือ
SEC	ด้านความปลอดภัย
CAP	ด้านสมรรถนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้วยระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี ในความร่วมมือ 5 สถาบัน การสรุปผลการวิจัยในส่วนนี้เป็นการอธิบายถึงประเด็นสำคัญ ได้แก่ 1. สรุปผลการวิจัยโดยทั่วไป 2. สรุปผลการวิเคราะห์คุณลักษณะทางประชากร 3. สรุปผลการวิเคราะห์ลักษณะของตัวแปรที่ทำการศึกษา 4. สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ และ 5. สรุปข้อค้นพบที่สำคัญ ซึ่งมีรายละเอียดแต่ละประเด็นดังนี้

1. สรุปผลการวิจัยโดยทั่วไป

การวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงปริมาณมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้วยระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี ในความร่วมมือ 5 สถาบัน ซึ่งกำหนดสมมติฐานไว้ 5 สมมติฐาน ได้แก่

H_1 ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานมีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้วยระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี

H_2 ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานมีอิทธิพลทางตรงต่อปัจจัยด้านการควบคุมภายใน

H_3 ปัจจัยด้านนโยบายและกฎระเบียบมีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้วยระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี

H_4 ปัจจัยด้านนโยบายและกฎระเบียบมีอิทธิพลทางตรงต่อปัจจัยด้านการควบคุมภายใน

H_5 ปัจจัยด้านการควบคุมภายในมีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้วยระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ สถาบันในความร่วมมือ 5 แห่ง จำนวน 409 คน ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย ตัวแปรแฝงใน 2 ตัวแปร ได้แก่ ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้วยระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี ตัวแปรแฝงนอก 2 ตัว ได้แก่ ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากหน่วยงาน และปัจจัยด้านนโยบายและกฎระเบียบ โดยมีตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 13 ตัวแปร ซึ่งผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ทำการทดสอบความตรงและความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม ก่อนนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจริง หลังจากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่อทำความเข้าใจลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติความแปร ความโค้ง เพื่อตรวจสอบการแจกแจงของข้อมูล วิเคราะห์ เพื่อทดสอบแมทริกซ์เอกลักษณะและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยค่าดัชนี KMO วิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยันเพื่อทดสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลการวัด สุดท้ายทำการวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้างเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาและทำการทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. สรุปผลการวิเคราะห์คุณลักษณะทางประชากร

จากการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 82.64 มีอายุในช่วง 21 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.59 ด้านการศึกษา พบว่าส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 71.15 และร้อยละ 43.28 มีประสบการณ์ทำงาน 3 – 6 ปี ในขณะที่ร้อยละ 24.69 ของผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยนเรศวร

3. สรุปผลการวิเคราะห์ลักษณะของตัวแปรที่ทำการศึกษา

ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยการสนับสนุนจากหน่วยงาน ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน ปัจจัยด้านนโยบายและกฎระเบียบ และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้วยระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี อยู่ในระดับมาก หากพิจารณาปัจจัยด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากหน่วยงานได้นำผลการดำเนินงานจากระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี มาปรับใช้ในปีงบประมาณต่อไปหน่วยงานได้ใช้ข้อมูลจากระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี มาใช้ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ นอกจากนี้หน่วยงานมีเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องปริ้นเตอร์ ที่ทันสมัย สำหรับงานระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี เป็นต้น ต่อมาปัจจัยด้านการควบคุมภายใน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากมีการควบคุมให้เกิดความครบถ้วนในการบันทึกข้อมูล ควบคุมให้เกิดความถูกต้องในการบันทึกข้อมูล และควบคุมการแก้ไขการเปลี่ยนแปลงข้อมูล เป็นต้น ส่วนปัจจัยด้านนโยบายและกฎระเบียบโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งหน่วยงานของท่านมีการแจ้งให้ทราบถึงประกาศที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี อย่างชัดเจน ท่านเข้าใจในประกาศที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศด้านการเงิน

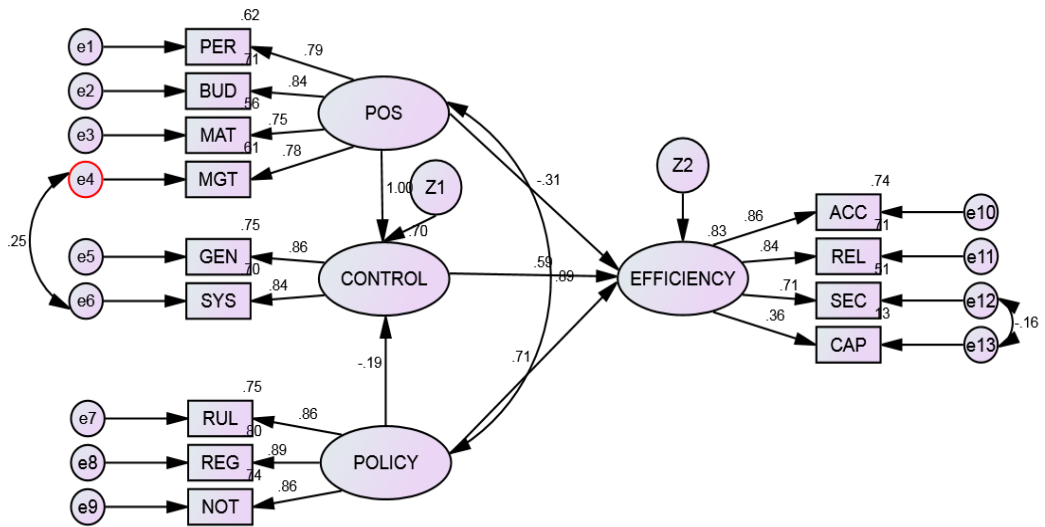
และบัญชี เป็นอย่างดี และประกาศที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี มีความเหมาะสมและเอื้อประโยชน์ต่อการทำงาน เป็นต้น และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้วยระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี มีประสิทธิภาพ มีการแจ้งเตือนให้เปลี่ยนรหัสผ่านตามกำหนดระยะเวลา และมีเจ้าหน้าที่ดูแลระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี ให้คำปรึกษาและการแก้ไขสำหรับการใช้งาน เป็นต้น

4. สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การตรวจสอบเบื้องต้น และการวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้าง

1. การตรวจสอบเบื้องต้น เป็นการสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบปัญหาตัวแปรมีความสัมพันธ์กันเองสูงหรือไม่ ซึ่งพบว่า ไม่มีปัญหาตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเองสูง ขึ้นต่อไปวิเคราะห์การแจกแจงของตัวแปร พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีการแจกแจงแบบปกติ เนื่องจากค่าความเบ้และค่าความโด่ง อยู่ในช่วง ± 1.00 ดังนั้น จึงมีความเหมาะสมที่จะนำตัวแปรเหล่านั้นไปทำการวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้าง ต่อมาทำการทดสอบเมทริกซ์เอกลักษณ์ พบว่า มีเมทริกซ์สหสัมพันธ์มีความแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ค่าดัชนี KMO ซึ่งมีค่าใกล้ 1 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ตัวแปรต่างๆ มีความสัมพันธ์กันมากและมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ขั้นตอนสุดท้ายวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า โมเดลการวัดของตัวแปรปัจจัยการสนับสนุนจากหน่วยงาน ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน ปัจจัยด้านนโยบายและกฎระเบียบ และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้วยระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี มีความตรงเชิงโครงสร้างทั้งหมด ดังนั้น จึงมีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้าง

มณิรัตน์ ข่ายพิลาป / เนตรดาว ชัยเขต

Chi-square = 161.218, df = 59, Chi-square/df = 2.733, p = .000,
GFI = .940, AGFI = .908, CFI = .972, RMSEA = .065, RMR = .023, NFI = .957

ภาพที่ 2 โมเดลประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้วยระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชีที่ผ่านการปรับโมเดล

2. การวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้าง ผลการวิเคราะห์ในครั้งแรก พบว่า โมเดลสมมติฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับหนึ่ง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการปรับโมเดลส่งผลให้ได้โมเดลที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์เพิ่มมากขึ้น

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้วยระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี

		POS	CON	POL	EFF
CON	TE	.003	-	-.1931	-
	DE	.003	-	-.1931	-
	IE	-	-	-	-
EFF	TE	.279	.590	.595	-
	DE	-.312	.590	.709	-
	IE	.591	-	-.114	-

หมายเหตุ: TE = อิทธิพลรวม DE = อิทธิพลทางตรง IE = อิทธิพลทางอ้อม

5. สรุปข้อค้นพบที่สำคัญ ได้แก่

ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานมีอิทธิพลทางตรงในเชิงลบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้วยระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี

ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานมีอิทธิพลทางตรงในเชิงบวกต่อปัจจัยด้านการควบคุมภายใน

ปัจจัยด้านนโยบายและกฎระเบียบมีอิทธิพลทางตรงในเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้วยระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี

ปัจจัยด้านนโยบายและกฎระเบียบมีอิทธิพลทางตรงในเชิงลบต่อปัจจัยด้านการควบคุมภายใน

ปัจจัยด้านการควบคุมภายในมีอิทธิพลทางตรงในเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้วยระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี

อภิปรายผล

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานมีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้วยระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานมีอิทธิพลทางตรงในเชิงลบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้วยระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แตกต่างจากผลการศึกษาของนักวิชาการส่วนใหญ่พบว่า ปัจจัยการสนับสนุนจากหน่วยงานส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน เช่น ผลการวิจัยของ วรรณวิมล ศรีหิรัญ (2553) พบว่า ปัจจัยการสนับสนุนของผู้บริหารระดับสูงส่งผลต่อประสิทธิภาพการใช้สารสนเทศทางการบัญชีของผู้บริหารบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ สมรัฐ คงเจียว (2556) พบว่า การสนับสนุนจากองค์กรอยู่ในระดับมากที่มีความสัมพันธ์ต่อการใช้โปรแกรม JHCIS ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมถึงผลการศึกษาของ Verbeeten (2008) พบว่า แรงสนับสนุนจากองค์กรส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงาน ซึ่งอาจเกิดจากมุมมองการวัดประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้วยระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี และปัจจัยการสนับสนุนจากหน่วยงานแตกต่างกัน โดยงานวิจัยฉบับนี้วัดปัจจัยการสนับสนุนจากหน่วยงาน ในด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการบริหารจัดการว่าส่งผลต่อความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ ความปลอดภัย และสมรรถนะ ซึ่งการสนับสนุนของ 5 สถาบัน ยังไม่สามารถส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้วยระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชีได้

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานมีอิทธิพลทางตรงต่อปัจจัยด้านการควบคุมภายใน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานมีอิทธิพลทางตรงในเชิงบวกต่อปัจจัยด้านการควบคุมภายใน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ แสดงว่า เมื่อมีการสนับสนุนจากหน่วยงานให้บุคลากรมีการพัฒนาความรู้ ความสามารถในการใช้ระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี มีการจัดสรรงบประมาณในระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชีที่เพียงพอในการบริหารจัดการ และวัตถุประสงค์ที่เพียงพอและทันสมัยสะท้อนให้เห็นถึงการควบคุมการเข้าถึงข้อมูล ความครบถ้วนและความถูกต้องในการบันทึกข้อมูลในระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วันวิสาข์ พวงมะลิ (2554) พบว่า ปัจจัยด้านผู้บังคับบัญชาและการสนับสนุนจากฝ่ายบริหารส่งผลต่อประสิทธิผลในการควบคุมภายในตามแนวทาง COSO กรณีสึกษาการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 1 (ภาคใต้) จังหวัดเพชรบุรี

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านนโยบายและกฎระเบียบมีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้วยระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านนโยบายและกฎระเบียบมีอิทธิพลทางตรงในเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้วยระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า การแจ้งให้ทราบอย่างชัดเจน การเข้าใจ ความเหมาะสมและเอื้อประโยชน์ในการทำงานของข้อบังคับ ระเบียบและประกาศ ส่งผลให้ระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Choe (2004) พบว่า การรับรู้ เกี่ยวกับการเรียนรู้ในองค์กรมีผลกระทบเชิงบวกเกี่ยวกับสารสนเทศทางการบัญชีบริหาร เพราะเมื่อบุคคลมีการเรียนรู้หรือเรียนรู้ง่ายจะทำให้การจัดเตรียมสารสนเทศง่ายขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตน์ชนก จันยัง (2556) พบว่า ปัจจัยด้านนโยบายและกฎระเบียบมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการทำงานด้านการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยด้านนโยบายและกฎระเบียบมีอิทธิพลทางตรงต่อปัจจัยด้านการควบคุมภายใน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านนโยบายและกฎระเบียบมีอิทธิพลทางตรงในเชิงลบต่อปัจจัยด้านการควบคุมภายใน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน แสดงให้เห็นว่า นโยบายและกฎระเบียบที่บุคลากรมีความเข้าใจ มีความเหมาะสมและเอื้อประโยชน์ในการปฏิบัติงานนั้น ยังไม่สะท้อนให้เห็นถึงการควบคุมภายในซึ่งวัดจาก การควบคุมเรื่องการเข้าถึงอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ การเข้าถึงข้อมูล และความครบถ้วนในการบันทึกข้อมูล แตกต่างจากผลการวิจัยของ วันวิสาข์ พวงมะลิ (2554) พบว่า ปัจจัยด้านกฎระเบียบและการติดต่อสื่อสารส่งผลต่อระดับประสิทธิผลในการควบคุมภายในตามแนวทาง COSO กรณีสึกษาการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 1 (ภาคใต้) จังหวัดเพชรบุรี มากที่สุด เนื่องจากองค์กรมีการกำหนดระเบียบที่ชัดเจน เข้าใจง่ายและไม่คลุมเครือก็จะทำให้พนักงานในองค์กรทุกคนเข้าใจและสามารถปฏิบัติงานได้จริงตามระเบียบ

สมมติฐานที่ 5 ปัจจัยด้านการควบคุมภายในมีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้วยระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการควบคุมภายในมีอิทธิพลทางตรงในเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้วยระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าการควบคุมภายในด้านทั่วไป เช่น การเข้าถึงข้อมูล เข้าถึงอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ เข้าถึงระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี เป็นต้น และด้านระบบ เช่น การอนุมัติก่อนบันทึกรายการ การแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูล เป็นต้น ส่งผลให้ระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชีมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สมชาย เลิศภิรมย์สุข และเซาวลิต นาควิจิตร (2558) พบว่า การควบคุมภายในส่งผลต่อระบบสารสนเทศทางการบัญชีในด้านการควบคุมทั่วไปและด้านการควบคุมระบบงาน เช่น การควบคุมการเข้าถึงระบบงานและการควบคุมให้เกิดความครบถ้วนในการทำงาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ผู้ปฏิบัติงานควรให้ความสำคัญต่อนโยบายและกฎระเบียบของหน่วยงาน เนื่องจากนโยบายและกฎระเบียบเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้วยระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชีมากที่สุด โดยการทำความเข้าใจกับข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของหน่วยงาน เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นตัวกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ควรหาแนวทางเพิ่มในการควบคุมภายใน เนื่องจากเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญเป็นอันดับสองที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้วยระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชี เช่น การนำออกข้อมูลในรูปแบบของ PDF

3. หน่วยงานควรสนับสนุนและให้ความสำคัญกับการควบคุมภายในของหน่วยงาน โดยกำหนดเป็นนโยบายที่ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันปัญหาและผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในความร่วมมือ 5 สถาบัน ฉะนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำการศึกษาในระบบสารสนเทศด้านการเงินและบัญชีอื่น เพื่อเป็นการตรวจสอบว่าโมเดลที่ได้รับการพัฒนาสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับกลุ่มตัวอย่างอื่นได้หรือไม่

2. ควรดำเนินการศึกษาแบบผสมผสาน เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากขึ้นและอธิบายผลประกอบกันกับผลการวิเคราะห์ทางสถิติ ซึ่งทำให้ผลการวิจัยมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

- ขรรค์ชัย หันจรัส. (2556). *ระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกาฬสินธุ์*. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- จงลักษณ์ สมร่าง. (2554). *ระบบการจัดการความรู้งานการเงินและบัญชี วิทยาลัยศิลปะ สื่อ และ เทคโนโลยี*. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จารุวัลย์ อินธิสร. (2556). *การเบิกจ่ายเงินงบประมาณในระบบ GFMS สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24*. สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการ, คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี, มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- ฉันทระ จันทะเสนา. (2558). *แบบจำลองเชิงสาเหตุของความต้องการลาออกของพนักงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏ*. *วารสารปัญญาภิวัฒน์*, 7(2), 84–95.
- ชวลีพันธ์ วงศ์คำตัน. (2553). *ระบบบัญชี 3 มิติ*. วันที่ค้นข้อมูล 7 มกราคม 2561, เข้าถึงได้จาก www.libarts.mju.ac.th/LibDocument/KM/ระบบบัญชี_3_มิติคืออะไร.docx
- ณัชชา ศิริพงษ์ศุภมาส. (2555). *ประสิทธิภาพและผลกระทบจากการนำระบบการบริหารการเงิน การคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) มาประยุกต์ใช้ในสถาบันการศึกษาของ รัฐบาล กรณีศึกษา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์*. รายงานการศึกษาอิสระบัญชีมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบัญชี, คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ดิน ปรัชญพฤธี. (2542). *ทฤษฎีองค์การ* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ธารินี เณรวงศ์. (2558). *ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชี ภายใต้การบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐของหน่วยงานสนับสนุนภารกิจฝ่าย การเมือง*. *วารสารวิชาการบริหารธุรกิจ สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย*, 4(1), 76–91.
- ธีร์วิสิฐ มุลงามกุล และกล้าณรงค์ สุทธิรอด. (2556). *ทฤษฎีการบริหารและสภาพแวดล้อมทางการบริหาร*. วันที่ค้นข้อมูล 12 มกราคม 2561, เข้าถึงได้จาก <http://khlonglan.files.wordpress.com>
- พัทธ์ธีรา สมทรง. (2554). *การพิชิตปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน*. วันที่ค้นข้อมูล 12 มกราคม 2561, เข้าถึงได้จาก <http://www.bloggang.com/mainblog.php?id=ajarnben&month=15-08-2009&group=12&gblog=32>

- รัตน์ชนก จันยัง. (2556). *ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานในองค์กรไม่แสวงหาผลกำไร*. งานนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการทั่วไป, คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วัชนีพร เศรษฐสถักโก. (2555). *ระบบสารสนเทศทางการบัญชี* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: วี. เจ. พรินติ้ง.
- วันวิสาข์ พวงมะลิ. (2554). *ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของการควบคุมภายในตามแนวทาง COSO กรณีศึกษา การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 1 (ภาคใต้) จังหวัดเพชรบุรี*. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบัญชี, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วรรณวิมล ศรีหิรัญ. (2553). *ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการใช้สารสนเทศทางการบัญชีของผู้บริหารบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. งานวิจัยทุนสนับสนุนจากงบประมาณรายได้, คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- ศศนันท์ วิวัฒน์ชาติ. (2549). *เทคนิคการขายอย่างมีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุจิตรา กระฐินทอง. (2553). *ปัญหาและอุปสรรคการใช้งานในระบบงบประมาณพัสดุการเงินและบัญชี ตามเกณฑ์ พึ่งรับ-พึงจ่าย ลักษณะ 3 มิติ ของหน่วยงานในมหาวิทยาลัยรามคำแหง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- สมคิด บางโม. (2547). *องค์กรและการจัดการ* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมชาย เลิศภิรมย์สุข และเชาวลิต นาควิจิตร. (2558). *ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชี: มุมมองของผู้ทำบัญชีในเขตพระโขนง บางนา และจังหวัดสมุทรปราการ*. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบัญชี, คณะบัญชี, มหาวิทยาลัยธนบุรี.
- สมรัฐ คงเขียว. (2556). *ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้โปรแกรมระบบฐานข้อมูลโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (JHCIS) ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสามจังหวัดชายแดนภาคใต้*. วิทยานิพนธ์สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2544). *สังคมวิทยาของกิจการ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โอภาส เอี่ยมสิริวงศ์. (2555). *การวิเคราะห์และออกแบบระบบ* (ฉบับปรับปรุงเพิ่มเติม) กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.

- Choe, J. M. (2004). The relationships among management accounting information, organizational learning and production performance. *The Journal of Strategic Information Systems*, 13(1), 61-85.
- Eisenberger, R., Armeli, S., Rexwinkel, B., Lynch, P. D., & Rhoades, L. (2001). Recipocation of perceived organization support. *Journal of Applied Psychology*, 86(5-6), 42-51.
- Laudon, K. C., & Laudon, L. P. (1996). *Management information systems* (4th ed.) New Jersey: Prentice – Hall.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2010). *Multivariate Data Analysis* (7nded.). N.J.: Pearson Prentice Hall.
- Plowman, G. E., & Peterson, E. (1989). *Business Organization and Management*. Illinois: Irwin.
- Turban and others. (2002). *Introduction to information technology*. Toronto: John Wiley & Sons.
- Verbeeten, F. H. M. (2008). Performance management practices in public sector organizations: Impact on performance. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 21(3), 427-454.